

IZHAJA VSAK DAN

tudi ob nedeljah in praznikih ob 5, ob ponedeljkih ob 9. zjutraj. Posamljene števe se prodajajo po 3 nrvč. (6 stot.) v mnogih tobakarnah v Trstu in okolici, Gorici, Kranju, Št. Petru, Postojni, Sežani, Nabrežini, Sv. Luciji, Tolmini, Ajdovščini, Dornbergu itd. Zastarele števe po 5 nrvč. (10 stot.).

OGLASI SE RAČUNAJO NA MILIMETRE v širokosti 1 kolone. CENE: Trgovinski in obrtni oglasi po 8 st. mm, osmrtnice, zahvale, poslanice, oglasi denarnih zavodov po 20 st. mm. Za oglase v tekstu lista do 5 vrst 20 K, vsaka nadaljnja vrsta K 2. Mali oglasi po 4 stot. beseda, najmanj pa 40 stot. Oglase sprejema Inzeratni oddelek uprave „Edinosti“. — Plačuje se izključno le upravi „Edinosti“. — Plačljivo in utoljivo v Trstu.

EDINOST

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

NAROČNINA ZNAŠA

za celo leto 24 K, pol leta 12 K, 3 mesece 6 K; na naročbe brez dopolne naročnine, se uprava ne ozira. Naročnina na nedeljsko izdanje „EDINOSTI“ stane: za celo leto Kron 5-20, za pol leta Kron 2-60.

Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nefrankovana pisma se ne sprejemajo in rekopisali se ne vračajo.

Naročnino, oglase in reklamacije je pošiljati na upravo lista.

UREDNIŠTVO: ulica Giorgie Galatti 18 (Narodni dom)

Izdajatelj in odgovorni urednik **STEFAN GODINA**. Lastnik konsorcijski lista „Edinost“ - Natisnila Tiskarna „Edinost“ vpisana zadruga z omejenim poročstvom v Trstu, ulica Giorgie Galatti števe 18.

Poštno-hranilnični račun št. 841-652. TELEFON št. 11-57.

FRAN JOSIP I.
1830 — 1910.

Čestiti starček, ki sedi na starodavnem prestolu Habsburžanov, praznuje danes svoj osemdeseti rojstni dan. Le redki so smrtniki, katerim je usojeno dočakati tako visoko starost, kakor jo je doživel cesar in kralj Fran Josip I., a še redkejši vladarji, ki bi sedeli čeli dve človeški generaciji na prestolu, kakor naš sedanji sivolasi vladar.

Danes, ko praznuje vladar v svojem letnem dvoru v Išli svoj osemdeseti rojstni dan, more gledati nazaj na dolgo dobo polno truda in krutih udarcev. S trnjem je bila posuta pot, ki ga je vodila k prestolu njegovih prednikov in trnje je bilo bogato posejano po vseh potih in fazah njegovega poznejšega življenja. Tragika je bila v delež vsemu temu življenju: politiške žalostne zamenjave po vrsti rodbinske. Habsburžani so bili iztisnjeni iz Nemčije, zgubili so Lombardijo in Benečijo, meksikanski viharji so mu usmrtili brata, edini sin mu je končal tragične smrti, dočim je njegova žena padla kakor žrtev pod nožem morilca.

In danes, ko slavi ta mož, ki je toliko pretrpel v svojem življenju, svoj osemdesetletni rojstni dan, pač stojimo pod zavestjo, da si ne moremo predstavljati viharjev, ki so se odigrali v njegovi duši in v njegovih prsah.

V globokem spoštovanju mora se zato klanjati vsakdo pred slavljencem Fran Josipom I. kakor človekom. V spoštovanju se pa treba klanjati tudi pred slavljencem kakor vladarjem.

Bil je vedno ustaven vladar in če znači doba njegovega vladanja za naš narod le dobo novih muk in novega trpljenja, to gotovo ni njegova krivda, ampak krivda svetovalcev, ki so ga obdajali.

Zato mu pokladamo danes ob njegovi osemdesetletnici tudi mi oni tribut spoštovanja, ki ga nam narekujejo lojalnost, ki smo jo dolžni svojemu legitimnemu vladarju. A naša iskrena želja je, da bi danes ta usoda podaljšala dobo njegovih dni do skrajnih mej človeškega življenja — dotlej, da mu bo dano doživeti ono dobo, ko bodo uresničeni ideali našega naroda, ko vsrkne ona Avstrija, ki si jo želimo mi, Avstrija, ki bo zatočišče enakopravnih, svobodnih narodov: država zadovoljnih državljanov.

BRZOJAVNE VESTI.

Nadvojvoda Fran Ferdinand obiše Bosno.

DUNAJ 17. „Deutsch. Volksblatt“, poroča iz Sarajeva, da se prestonaslednik Fran Ferdinand poda na jesen v Bosno, kjer se bo mudil dva tedna. Med drugim obiše tudi Sarajevo in Mostar.

Conrad pl. Hötendorf — baron.

DUNAJ 17. Cesar je podelil načelniku generalnega štaba Conradu pl. Hötendorfu baronstvo.

PODLISTEK.

Žensko srce.

Spisal Paul Bourget. — Prevel V. B.

O, preljubi moj, pustite, da Vas nazivam tako v tej minuti, ko Vam prizadevam toliko boli, v minuti, ko se poslavljam od Vas za vedno! Če bi vedeli, kake trenutke sem preživela od onega časa, ko sem Vas vzljubila in če bi vedeli kakšne misli so me obdajale med tem, ko Vas nisem videla, potem bi to izginjenje brez vrnitve razumeli veliko bolj, nego iz teh v naglici napisanih listov...

Hotela sem pričeti svoje življenje, živeti še enkrat od začetka in videla sem se v mislih živeti z Vami in vedno so mi bile vaše oči pred očmi in v teh očeh je bila skrita misel, ki bi jo Vi morda ne bili izrekli nikoli, ali jaz sem jo čitala natanko.

Spomin na mojo prvo ljubezen bi bil ostal v Vašem srcu živ, in žnjim tudi ona neozdravljiva ljubosumnost: na to, kar je bilo, na to, kar se je zgodilo in se ne more storiti neizvršeno!

Ta ljubosumnost je opravičena v svoji krivici. Vi bi mi bili oprostili, da sem imela že pred Vami moža, ker bi se Vam zdelo možno, da sem bila v to prisiljena.

Členi cesarske rodbine v Išli.

IŠL 17. Na proslavo 80-letnice rojstva cesarja Fran Josipa I. so došli semkaj člani cesarske rodbine, med drugimi tudi prestolonaslednik Fran Ferdinand s soprogo vojvodinjo Hohenberg. Mesto je praznično okrašeno in v zastavah.

IŠL 17. Nadvojvoda Fran Ferdinand in soproga vojvodinja Hohenberg sta se ob 9. uri peljala po krasno razsvetljenem mestu, viharno pozdravljena od občinstva.

Odlikovana ministerska predsednika.

DUNAJ 17. C. kr. brz. kor. biro je zvedel, da je ministerskemu predsedniku baronu Bienertu podeljen veliki križec reda sv. Stefana.

BUDIMPEŠTA 17. Kakor je „Pester Lloyd“ zvedel, je cesar podelil ministerskemu predsedniku grofu Khuen-Hedervaryju veliki križec reda sv. Stefana. Ministerski predsednik je bil še sinoči iz Išla obveščen o tem odlikovanju.

Sklicanje državnega zbora.

PRAGA 17. „Union“ poroča iz dobrega vira, da bo državni zbor v prvi polovici septembra sklican, da izvoli delegacije.

To zasedanje bo trajalo le tri dni in zbornica ne bo odgodjena, marveč bo zamogel predsednik poljubno sklicati zbornico. Finančni in odsek za socialno zavarovanje zapričneta zopet svoje delovanje.

Srbija.

BELIGRAD 17. Včeraj je prejela narodna banka iz Petrograda za častniško društvo en milijon frankov kakor prvo posojilo za razdolžitev častniškega zbora.

† Predsednik čilenske republike.

BREMEN 17. Predsednik čilenske republike Pedro Monte, ki je včeraj dospel semkaj, je opolnoči umrl za kapjo.

Kreta.

ATENE 17. Brzjavke iz Kaneje poročajo, da se kretske prvaki branijo vsprejeti kandidature za grško narodno zbornico. — Mihelidakis je danes brzjavil listu „Akropolis“ formalno odklonitev.

Kuga v Odesi.

ODESA 17. — V zadnjih dneh so se pripetili štirje sumljivi slučajji kuge. Odkar je izbruhnila ta bolezen, je na kugi obolelo 16 oseb, sedem drugih je sumljivih, da imajo kugo. Trinajst bolnikov je ozdravilo, 7 jih je umrlo.

Turčija.

CARIGRAD 16. V Bitolju so pričeli uporabljati novi cerkveni zakon.

CARIGRAD 16. Govori se, da namestnik finančni minister najeti še 5 milijonov funtov.

Aviatika.

AMIENS 17. Potem, ko je Latham 3-krat obletel aerodrom v Amiensu, je zadel ob neko drevo. Aparat je bil popolnoma razdejan. Aviatik je ostal nepoškodovan.

CALAIS 17. Aviatik Moisant je ob 10.30 poletel na Angleško.

Dovolite mi, da govorim z Vami v tem vzvišenem trenutku iz svoje najglobokeje notranjosti!

Vi bi mi bili oprostili, da sem imela pred Vami moža, ker sem bila v to prisiljena; a nikoli bi mi Vi ne bili oprostili, da se pred Vami že ljubila, ker sem to ljubezen izvolila sama. — In jaz čutim le predobro, da bi imeli čisto prav. Ako je bila kaka ženska prevarjena v svoji prvi izvolitvi, tako ne sme več upati, da bi našla pri onem, ki ve, da se je udajala prostovoljno drugemu, ono nianso mehke in ljubezni, ki more osrečiti samo ponosno dušo. Ako se udaja ženska vdruči, mora resignirati tudi na ono spoštovanje, brez katerega duša, kakor sem jaz, ne more živeti.

Jaz ne vem, meni se zdi, kakor bi bil to naravi nasproten predsodek, — ali jaz občutim ta predsodek kakor instinkt.

O, prijatelj moj, najgroznejše, kar Vam moram povedati, je to, da bi jaz — ako bi Vas videla srečnega poleg sebe v oni zaupljivosti, o kateri si morda niste upali sanjati — da bi jaz, ki Vas ljubim, ne bila srečna. Jaz bi bila izgubila za vedno ono zavest, ki je nujna potreba mojega življenja, zavest, da sem ravnala prav. Da si to zavest obdržim; ubežim pa tudi zato, da si ohranim v Vašem srcu ono mesto, ki sem je bila zavzela nekega dne... Na to pot jemljem oni lepi sen tolikih žensk, ki si želijo smrti, da bi bila bolj ljubljene za

Dunaj 17. (Žrebanje kreditnih srečk prve emisije 1800). Glavni dobitnik 90.000 je zadel ser. 3355 št. 58, drugi dobitnik 4000 K ser. 3427 št. 41.

Linc 17. Dvorni in ministerjalni svetnik ministerstva za unanje stvari dr. vit. Demel pl. Elswehr je danes umrl, star 43 let.

Monakovo 17. Belgijska kraljeva dvojica je odpotovala v Bruselj.

Bruselj 17. Kralj Albert je danes dopel semkaj iz Tirolskega in se je takoj podal na pogorišče razstave.

Pariz 17. Predsednik Fallieres se je ob 8. uri zjutraj povrnil iz Švice.

London 17. Earl Roberts je danes odpotoval s sijajnim spremstvom, da naznani raznim dvorom nastop na vlado kralja Jurija.

Bruseljska svetovna razstava deloma pogorela.

BRUSELJ 16. Arhiv razstave, ki je imel služiti za podlago zgodovinskemu spisu, vsa korespondenca, vse pogodbe in dogovori med razstavljalci in podjetji so zgoreli. Tako je pričakovati mnogo zelo zapletenih procesov. Le en del računskih knjig so zamogli rešiti.

Glavnemu ravnatelju Keymu se je posrečilo rešiti iz upravne blagajne 100.000 frankov. Ko so gasilci razkopavali pogorišče, so našli na mrtve leve, tigre in druge živali.

BRUSELJ 16. Na pogorišču so našli pod razvalinami dve nepoškodovani železni omari razstavnega odbora, v katerih je bilo 140.000 frankov.

Slovensko šolo v Aleksandriji vničile slovenske šolske sestre.

Aleksandrija v Egiptu, 11. avgusta 1910.

Iz ust ste nam vzeli besedo, ko ste napisali komentar k notici v „Aegyptische Nachrichten“ iz Kaira o famozni „slovenski šoli“ v Aleksandriji. Vaša izvajanja se, žal, popolnoma strinjajo z dejstvi. Že pred pol letom je dr. Murn napisal v „Slov. Narodu“ nekoliko pojasnil o omenjeni šoli. Pa kmalu potem je prinesel imenovani list popravek, v katerem se je vsa tozadevna poročila dr. Murna preklicalo in isto šolo kakor veleslovensko proglasilo. No, sedaj nam je prišel kakor nalašč na pomoč nemški list iz Kaira. Vemo, od katere strani je prišla notri dotična notica. Sestre povabljajo namenoma k takim slavnostim nekega nemškega dopisnika, da jih hvalisa potem po nam nasprotnih časnikih, kako patrijotične da so. Ni treba omeniti, da se zavedne Slovence pri takih rečeh kategorično prezira. Zakaj? Da bi svetu ne obelodanili, kakšno potujčevalnico slovenske sestre tukaj vzdržujejo.

Ker se pa nam sedaj nudi lepa priložnost, da stvar naši javnosti pojasnimo, jo hočemo izkoristiti. Kakor že znano, so to šolo ustanovili Slovenci, na čelu jim ne-

vedno... ne oropajte me tega sna preljubi moj! V nadlogah mojega zgrešenega življenja ostane ta sen moja edino dovoljena blaženot in tolažba. O, če me ljubite, pustite mi ga! —

Sicer pa so materijalni pogoji mojega bega tako aranžirani, da bi bil vsak poskus iskanja brezuspešen. To je pojasnjenje mojih popoldanskih izhodov, ki so me žal pripravili ob mnogo lepih uric z Vami.

Ali jaz nočem, da bi Vi s kakim iskanjem le poskusili. Pustite mi, da žim svoje življenje z eno samo sladko, mamljivo šimerom do konca!

Tožili ste mi mnogokrat o potrtosti in mrtvosti svojega srca; če je to srce pričelo v moji bližini resnično iznova utripati, potem se udajte največji želji moje duše že iz hvaležnosti do tega zopetnega oživljenja! Prišel bo dan, ko boste svoji prijateljici hvaležni, da Vam je ob slovesu zapustila tako lep in čist občutek, katerega božanstveno cvetje je ostalo belo neoskrnjeno...

Zbogom, bodite srečni moj ljubi, moj preljubi! —

Jutranja zora je pričela razsvetljevati mračno sobo...

Pisati moram še eno pismo, da ozdravim še eno rano, ki brzkone ni prav velika.

Sedaj, v tem trenutku, ko Vas ostavljam za vedno, nimam nobenih besed več za Vas.

sumljivi rodoljub p. Benigen. Stroške je pokrival društveni odbor iz članarine in pa z milodari, ki so v to svrhu prihajali iz domovine. Sprejemalo se je samo slovenske in hrvatske otroke in jih podučevalo na podlagi materinščine. Ker pa ni bilo sposobnih učiteljskih moči na razpolago, so pred dvema letoma najeli dve slov. sestri, učiteljici iz Maribora, češ, da bo šola bolje vspevala. To je pa zahtevalo ogromnih žrtev materijalnih in moralnih: povsod so bila nasprotstva. Vendar, ker se je šlo za dobro stvar, se ni gledalo na težkoče ter se jih je srečno premagalo. Pa kakšna prevara! Nočemo se tukaj ozirati na sestre kakor redovnice, marveč kakor učiteljice in rojakinje. Fakti govoré, da so zlorabile v njih stavljeno zaupanje in da so upeljale v šoli na svoje roke pouk na podlagi italijanščine ozir. nemščine. Začele so sprejemati gojence tudi drugih narodnosti in družih držav, in slovenska šola se je tako naravno prelevila v pravcato „Scuola Austro-Ungarica“, to je v potujčevalnico slovenske dece.

Čemu bi neki ravno Slovenci ustanavljali šolo s kakim tujim glavnim jezikom? Drugi narodi ne delajo tako! Italijani, bodi iz kraljevstva, bodi podaniki drugih držav, pošiljajo svojo deco v italijanske šole, Nemci v nemške, Grki v grške itd. Oni, ki hočejo dati otrokom šolsko vzgojo v francoskem jeziku, jih izročajo francoskim šolskim bratom, jezuitom ali sestram, katerih je tukaj na stotine. V vsaki teh šol je glavni jezik onega naroda, ki šolo vzdržuje, le v slovenski šoli naj bi bila slovensčina peto kolo! Slovensko se namreč podučuje samo one gojence, kojih stariši izrecno to zahtevajo. Pa kakšne slovenske stariše imamo tukaj! Tisoč kron nagrade bi lahko brez strahu obljubili onemu, ki dokaže, da več nego ena sama družina slovenski občuje s svojo deco. Torej?!

Mi smo pač narod posebne sorte. Naši rojaki si štejejo v čast, da čim znajo čvekati v kakem tujem jeziku, svojega zatajé in svojo deco potujčijo. A ravno ta šola je imela sveti namen to zabraniti potom slovenske vzgoje. Pa na veliko žalost ustanoviteljev in rodoljubov naše kolonije so sestre začele na druge strune udarjati in se ne menijo, zakaj so sploh sem prišle. Take šole ne potrebujemo, da bi notri zahajal, kdorkoli hoče, bodi že Slovan ali Lah, kristijan ali Žid, ampak mi potrebujemo šolo, kakoršnja je bila prvotno — šola za vzgojo izključno slovenske dece. Druge narodnosti imajo zase svoje šole, čemu bi mi delali nečastno izjemo?! Da bi se pa to godilo zaradi tiste beraške državne subvencije letnih par sto kron, ki niti za najemnino prostorov ne zalegajo, bi bilo naravnost škandalozno.

Zdi se, da tiči tukaj nekaj družega, in sicer menda mislijo te naše slovenske učiteljice nekaj napraviti po vzorcu francoske, nemške in drugih kolonij, namreč ženski samostan, v katerega bi lovile slovenska dekleta in slovenske groše v prid ne slovenski, marveč avstro-ogrski propagandi. To

V tej sekundi je zame in za Vas nekaj neizrekljivega....

Adieu, Ervin! Spominjajte se me kakor ženske, ki ni nikoli lagala, ki je, predno je poznala Vas, strašno trpela, ker se je varala, kakor ženske, ki Vas je spoznala prepozno, ki pa ne bi šla tja, kamor gre, če Vas ne bi tako zelo, zelo ljubila...

Klara.

* * *

.....Ko je Ervin Laurence prečital to pismo, mu je bilo najprvo, da bi skočil iz sobe in bežal h Klari.

Ko se je peljal tja, je prečital v vozu še enkrat te liste.

Solze so mu kapale na papir, ko je čital v drugič in spoznal je strašno resnico, da ima Klara prav in da morajo sanje v tej drugi ljubezni ostati samo sanje....

Izstopil je iz voza na onem voglu v Rue Francois I. in Champs-Elysees-ja, ki ga je poznal predobro; potem pa se je vrnil peš, ne da bi bil prišel do hotela v Rue de Balzac; vrnil se je peš po tisti poti, ki jo je dan poprej prekorakal z dušo polno lepih, pomladnih rožnatih nad....

Vračal se je, instinktivno sledeč Klarini volji in vsa grenkoba njegove usode je napolnila njegovo srce prav do roba, in v tej britki trpkosti je spoznal, da je prvič v svojem življenju vstopil v kraljestvo velike ljubezni....

(Zvršetek)

V nedeljo 21. avg. vsi na slavnost „Sokola“ in pev. družt. „Zvon“ na Opčine!

so menda izpoznali tudi v Ljubljani pri nekem denarnem zavodu, ki je obljubil za slovensko šolo dvestotisoč kron posojila, pa obenem poslal nekoga vplivnega duhovnega delegata, da se osebnega prepriča, ali je res vse zlato, kar se sveti. Odkar je odšel, ni več nikakega poročila od dotičnega zavoda, še manj pa so prišli tisočaki, katere so kar telegrafičnim potom ponovno zahtevali. Dotični gospod je pač dobro uvidel, kam pes taco moli. Pod krinko „slovenske“ šole so hoteli iz domovine izvabiti stotisočake, da bi s slovenskim denarjem v Egiptu uganjali protislovensko avstro-ogrsko propagando. Naše najskrenejše čestitke tistemu visokemu duhovnemu gospodu, ki je s tem činom toliko koristil slovenski stvari!

Ker pa niso naše pedagoginje tega pričakovale, so odpovedale dosedanje šolske prostore in se pogodile za nakup velikanske palače; ko pa denarja le noče biti, so bile prisiljene kupno pogodbo prelomiti in so najele druge prostore, ki so pa za šolo jako neprimerni in pred vsem predragi. *Okroglo sedemdeset petsto kronic namjnine na leto bo treba plačevati!* Nečuvno, pa resnično! Ljudje božji, koliko bi zalegli ti tisočaki n. pr. Družbi sv. Cirila in Metoda! Kje jih pa vzamejo? Nič navadnejšega! Ne dolgo temu smo videli dve *ne več slovenski*, ampak *avstrijski sestri* v spremstvu nekega možkega *Neavstrija* trkati na vrata pripadnikov naše kolonije, ponižno proseč podpore za „Scuola Austro-Ungarica“. Seveda niso delale razlike med narodnostmi in veroizpovedanji. Posebno Jude imajo na piki, da so strašno dobrodelni. — Sploh ima avstrijska kolonija tukaj popolnoma judovsko lice. Pravi konzul je Jud milijonar baron Menasce, brez katerega nasveta in odobrenja se ničesar važnega na konzulatu ne ukrene. Sicer so pa razmere na našem konzulatu naravnost gorostasne. Pretežno večino naše kolonije tvorijo naše ženske. Pa če kaka revica ne zna italijanščine in se obrača v kaki zadevi na konzula, pade v roke neki pijavki slovenske krvi, uslužbencu istotam, ki za bogat „bakšiš“ raztomači, kar želi. Ta galantni mož uživa nenavadno zaupanje pri konzulu, posebno pa pri nižjih slojih kolonije, čeravno nima večje šarže od navadnega sluga.

Ker ni bil prvotno naš namen, dotikati se lepih razmer na c. kr. konzulatu tukaj, smo predalec zašli, pa če nanese priložnost, hočemo drage volje osvetliti tudi to stvar.

Obenem bi pa prosili nam prijazne liste, da bi ta naša izvajanja vsaj v zmislu objavili, da bo slovenska javnost vedela, da nimamo več slovenske šole v Aleksandriji, ampak da so je slovenske sestre — *šestdeset, stotisoč v njih stavljenno zaupanje, spremenile v potujčevalnico: „Scuola Austro-Ungarica“.*

Bodočnost bosanskega deželnega zbora.

— C — Gospod Vojislav Šola, prvi podpredsednik bosanskega sabora, je napisal teh dni članek pod tem naslovom v dunajskem časniku „Die Zeit“. Gospod Šola je razpravljal v omenjenem članku o delovanju bosansko-hercegovskega deželnega zbora in o agrarnem vprašanju. S tem delom članka g. Šole se ne bomo pečali, ker smo o tem že pisali v „Edinosti“ v člankih „Bosansko-hercegovski deželni zbor“ in v članku „Bosanske stvari“.

Nas interesira v tem članku mnenje g. Šole „o bodoči vladini stranki v Bosni“. Njegovo mnenje je sledeče: Vlada nima za sedaj nobene sigurne večine, ampak je že zdaj videti konture bodoče vladine stranke. V gospodarskem in političnem pogledu delale bodo vse stranke skupno na principu jednakopravnosti konfesij, ter bo v tem oziru bodoče delovanje deželnega zbora — normalno.

Gospod Šola se je izrazil o bodoči „vladini stranki v Bosni“ jako kratko; to morda zato, ker bo ravno njegova (srbska samostalna) stranka bodoča „vladina“ stranka. Mi vidimo v njej in v Mandičevi grupi to bodočo vladino stranko. Res je sicer, da so konture za zdaj še nejasne; ali, koliko se da opazovati iz kontur, bosta ti dve stranki tvorili bodočo vladino stranko v Bosni. Vsaka večina ima svojo opozicijo, v tem slučaju bi bili v opoziciji mohamedanci in „Udrugaši“-Stadlerjevci. Ti poslednji bi seveda delali takozvano „načelno opozicijo“, kakor je že v krvi — frankovcev!

Jubilejne slavnosti na Cetinjah.

Iz Cetinj javljajo, da je dospel tjakaj s parnikom bivši veliki vezir Hilmi paša s posebnim odposlanstvom, ki je za poslal sultanu Muhamed V., da čestita knezu Nikoli povodom 50-letnega jubileja. V barski luki, kjer je parnik, ki je dovel Hilmi pašo, pristal, ga je pozdravilo trdnjavo topničarstvo z 21 streli.

Barski guverner in postajni poveljnik sta se podala na ladijo, da pozdravita turško odposlanstvo. Za njima je prišel črnogorski princ Peter s turškim odposlancem na cetinjskem dvoru in z vsem poslaniškim osebjem. Iz pristanišča je odšel veliki vezir

v dvorec Toplica, a od tam z avtomobilom na Cetinje.

V sredo je bil na čast odposlanstva svečan obed, na katerem so bile izrečene oficijelne zdravice.

Knez Nikola je rekel, da mu je sultan s tem odposlanstvom izkazal posebno simpatijo in naklonjenost. Ganjen po tej pozornosti se zahvaljuje z velikim veseljem. Velikim veseljem in interesom je spremljal dogodke v turški državi, ki so jej zajamčili napredek in sijajno bodočnost. Uverjen je, da bo Hilmi paša kakor sodelavec na teh dogodkih najboljši tolmač tega kneževga veselja.

Knez Nikola je odlikoval Hilmi pašo z velikim kordonom Danilovega reda.

Bolgarski kralj Ferdinand odpotuje po svoji priliki danes na Cetinje.

CETINJE 17. Včeraj popoldne je bil na čast Hilmi paši obed v kneževi palači. Popoldne se je Hilmi paša v dvornem avtomobilu odpeljal v Njeguš in od tamkaj do meje. Povrnivši se na Cetinje se je Hilmi paša podal v vojašnico, kjer so bili na povabilo vojnega ministra zbrani tudi že častniki križarke „Hamidie“. Ob 8. uri je bila na čast turški specijalni misiji večerja pri ministru za unanje stvari. Ob 10. uri je bila prirejena pri princu Danilu sijajna vrtna veselica.

CETINJE 17. Hilmi paša je odpotoval s spremstvom in častniki „Hamidie“.

CETINJE 17. — Hilmi paša je izročil včeraj kneginji Mileni kakor sultanov dar dragoceno svileno preprogo, ki je bila napravljena v cesarski tovarni v Carigradu.

Dne 4. septembra.

Narodna Delavska Organizacija je razposlala narodnim društvom v Trstu in okolici sledeče vabilo:

Kakor Vam je znano, je naša slavna vlada v svoji velikanski skrbi za javni mir in red prepovedala izlet v Pulo, ki ga je nameravala prirediti NDO. v nedeljo, dne 7. t. m. Izlet je bil prepovedan in se ni mogel vršiti.

NDO je imela s pripravami za izlet velikanskih stroškov, ki so ostali vsled prepovedi izleta nepokriti.

Da vsaj nekoliko pokrije te stroške, da vsaj kolikor mogoče nadomesti veliko škodo, provzročeno po c. kr. vladi, sklenila je NDO da priredi v nedeljo, dne 4. septembra, popoldne

veleko veselico,

kakor nadomestek za prepovedani izlet v Pulo, in to zlasti tudi zato ker priredi ta dan Narodna Radnička Organizacija v Puli

velik izlet v Trst

da tako pokaže solidarnost z NDO.

Prosimo torej slavna društva, da se dne 4. septembra udeležijo toliko sprejema naših puljskih tovarišev, kolikor popoldanske veselice ter nam tozadevni sklep naznanijo zadnji čas do dne 25. t. m. Vse podrobnosti objavimo pravočasno.

Odbor N. D. O.

Dnevne novice.

Stvar župana Hribarja. „Slovenski Narod“ piše:

„Po listih kroži nekako pojasnilo v stvari potrditve župana Hribarja. Rečeno je, da ni sedaj nobenega vzroka Hribarja ne potrditi in predstavljeno je, kakor da izvirajo dotične vesti iz slovenskih krogov, češ, vlada bi storila veliko napako, če bi Hribarja ne potrdila. Na eni strani se misli, da je to pojasnilo iz ljubljanskih nemških krogov, na drugi strani se kombinira, da je to oficiozno pripravljeno javnosti na potrditev Hribarjeve izvolitve.“

Vprašanje o potrditvi ljubljanskega župana Hribarja se odloči v prihodnji seji ministrskega sveta.

Poslanec Udržal o položaju. — Iz Prage. Poslanec Udržal je na nekem shodu izjavil, da je najnujnejša politična zadeva Slovanov konsolidacija češke delegacije in Slovanke Unije, ki se mora zjediniti na skupnem programu. Potem bo Slovanska Unija nepremagljiva in bo vladi, ki rabi denar lahko prizadela silne težkoče.

Bosanski kmetje nočejo plačati desetine. — Iz Bosanske Gradiške javljajo: Srbski kmetje vse okolice nočejo plačati svojim agam desetine. Med tukajšnjim srbskim prebivalstvom je opazati sovražno gibanje proti mohamedancem. Oblasnije so ukrenile odredbe in pozvale orožništvo. Ako ne bi to zadostovalo, pozovejo na pomoč vojaštvo.

Posredovanje Avstro-Ogrske in Nemčije v krečanskem vprašanju. „Berliner Lokalanzeiger“ poroča, da sta Nemčija in Avstro-Ogrska odločili sklicati radi rešitve krečanskega vprašanja mednarodno konferenco. To se baje zgodi na posredovanje turškega velikega vezirja, ki biva sedaj v Marijinih varih.

Izvolški v Sofiji. Sofijski listi poročajo, da pride ruski minister za unanje stvari Izvolški v politični misiji v Sofijo, kjer ostane več dni. V Sofiji se Izvolški

sestane z vsemi merodajnimi faktorji. Temu obisku pripisujejo veliko važnost, izlasti sedaj, ko so napete razmere med Bolgarijo in Turčijo in zdi se, da je to edina svrha poseta. Zdi se, da hoče Rusija opustiti svoje pasivno vedenje v orijentski politiki. Pride li Izvolški tudi v Beligrad, ni še določeno.

Vladni komisar umorjen. Iz Rima: V Madoglianu je neka ženska na cesti zabodla vladnega komisarja Parmegianija, ki bi bil moral urediti zavoženo občinsko gospodarstvo. Umor je bil izvršen vsled političnih nagibov.

Domače vesti.

Na banketu sokolskega zleta v Celju je govoril tudi brat dr. Rybař. Že ob svojem nastopu je bil voditelj tržaških Slovencev viharno pozdravljam. Njegov govor pa je napravil na občinstvo najgloblji utis, tako da je bilo kar elektrizirano. Bil je to eden najkrasnejših in najognevitejših govorov, kar jih je dr. Rybař izustil o sličnih prilikah. Med viharji navdušenja je izražal dr. Rybař, da Bog je vedno z močnimi bataljoni. Ta dan si morajo štajerski Slovenci dobro zapomniti. Nemci so postavili orožnike pred mesto — oni nas torej nočejo in ne potrebujejo. Ali oni sploh ne vedo, kaj delajo se svojo protislovensko gonjo. Tržišča za nemške industrijske oddelke so jedino še v jugoslovanskih deželah. Ako nemška industrija v Avstriji izgubi te odjemalce, zadene jo udarec, ki ga ne preboli več. — Na naslov Slovencev samih pa je govornik razvijal misel, da edino le zdrav in zaveden demokratizem nas more dovesti do uspehov!

Ta izvajanja dr. Rybařa so vzbudila toliko odobravanja in navdušenja, da so Sokoli dvignili govornika na ramena in ga v triumfu nosili po dvorani. Pozneje pa je bito čuti med občinstvom le besede hvale in priznanja na tem nastopu voditelja tržaških Slovencev, češ, da je tem poslednjim le čestitati, da imajo tacega moža na čelu kakor branitelja svojih pravic in koristi. Mi moramo g. poslancu le čestitati na tem krasnem uspehu, ki mu je pač v najlepše zadoščenje za razne neopravičene kritike in napade!

Cesarjev 80. rojstni dan. Povodom predvečera današnjega dne, na kateri izpolnjuje cesar Fran Josip v krepki in čili starosti osemdeseto leto svojega na delu in dogodkih tako bogatega življenja, je mesto Trst nudilo jako živahno sliko. Slavnostni spreved, katerega so se udeležila razna patrijotična društva, veterani, športna društva itd., se je po 8. uri zvečer začel pomikati od trga Barriera vecchia dol po Korzu na Borzni trg, Veliki trg do nabrečja, od kjer se je po isti poti povrnil in se razšel na trgu Goldoni. V sprevedu združenim z bakljado so se nahajale tri godbe; razna društva so bila prišla z zastavami. — Ob 9 uri in pol je bil mirozov obeh vojaških godb.

Mnogo hiš v mestu je bilo razsvetljenih; po lepi iluminaciji so se zlasti odlikovale Lloydova palača, velika vojašnica, razne banke, Borzna palača, Hotel Volpich, Dreherjeva pivovarna in druge palače. Zlasti veliko vrvenja je bilo na nabrežjih in pomolih. Veliko ladij je bilo čarobno razsvetljenih; dolgi trakovi, odsevi reflektorjev, so se križali med seboj in z Lloydove ladije „Stadion“ so spuščali rakete in umetalni ognje.

V društvu „Austria“ je bila zvečer jako animirana slavnost z godbo, iluminacijo in umetalnimi ognji.

Izlasti krasen pogled je zvečer nudil Škorkljanski hrib, ki je bil ves čarobno razsvetljen; na vrhu so goreli umetalni ognji. Danes zjutraj ob 7. uri bo vojaška budnica po mestu. Godbi 97. pešpolka in 4. bosansko-hercegovskega polka se boste pomikali po ul. Carducci, trgu in ulici S. Caterina, Korzu, Borznem trgu. Velikem trgu, nabrežju Mandracchio in Carciotti, Stazione, Giorgio Galatti nazaj v vojašnico.

Ob 9. uri se bo vršila vojaška maša na vežbališču velike vojašnice, katere se udeležijo trije bataljoni 97. pešpolka in dva bataljona 4. bos.-herc. pešpolka pod poveljnštvom polkovnika Daller. Občinstvu bo dovoljen vstop na vežbališče. Med mašo bodo vojaki in baterija pri svetilniku oddajali predpisane salve.

Ob 9. uri bo v baziliki Sv. Justa pontifikalna maša, ki jo opravi kapitularni vikar in stolni prošt dr. Petronio. Maši bodo prisostvovali državni dostojanstveniki, konzuli inozemskih držav in zastopniki autonomnih oblasti.

Ob 3. uri pop. bo v vojašnici slavnosten obed za oficirje; pri glavni napitnici odda baterija pri svetilniku štiriindvajset strelav.

Odlikovanje. Višji računski nadsvetnik pri c. kr. višji deželni sodnji v Gradcu g. Anton Poženeč, eden onih redkih zavednih Slovencev pri graški nadsodnji je bil imenovan vladnim svetnikom. — Vrlemu narodnjaku naše najskrenejše čestitke.

Zlat zaslužen križec s krono je dobil o priliki cesarjeve osemdesetletnice župnik v Vrbniku veleč. g. Fran Pavel Volarič.

To je edini primorski Slovan, ki je bil tem povodom odlikovan!

O sinočnji bakljadi v proslavo 80-letnice cesarjeve poročamo na drugem mestu. Omenjeno poročilo je sestavljeno po podatkih iz uradnih virov in je temu primerno prirojeno. Zdi se nam torej potrebno, da — po svoji častnikarski dolžnosti — omenjeno poročilo nekoliko spopolnimo. Ko so člani „Lega patriótica della gioventù triestina“ začeli na Velikem trgu klicati: „Evviva Francesco Giuseppe I.“, so začeli tam zbrani mazinjanci uglušljivo žvižgati. S tem je bilo dano znamenje za splošen pretep, ki se je razvil med mazinjanci in patrijotično mladino.

Ti so napadli s palicami, a oni z lampijončki. Ženske in otroci so začeli kričati in bežati na vse strani, pa tudi sicer je bežal kdor je mogel. Policija je potegnila sablje. Pretep je trajal kakih 5 minut.

Soditi po sprevedu, ki se je vračal iz trga, je bila tepena patrijotična mladina. V sprevedu, ki je šel na Velik trg, je bilo namreč precej lampijončkov, v onem, ki se je vračal iz Velikega trga pa le malo. Večino lampijončkov so namreč razbili mazinjanci!

Stara „Slovenčeva“ taktika je, da takrat, ko ne ve drugo odgovoriti začne psovati in briti norca. Tako je storil tudi glede nedeljskega dr. Mandičevega članka, katerega imenuje „Slovenec“ čenče, političnosocijalnopsihološko regljanje in dr. ja Mandiča samega kvasologa.

Nam se zdi, da bi jim skazal dr. Mandič preveč časti, ko bi odgovarjal ljudem, ki rabijo mesto argumentov — psovke! Psovati zna vsaka pijana baraba. „Slovenec“ se nahaja v očitvidni dekadenci. Mislili smo že davno, da nižje ne more več pasti, a kakor se vidi, gre vendar še vedno nizdol. Proti cinizmu, kakoršnega nosi „Slovenec“ na dan, se z argumenti sploh ne da več operirati.

Za one, ki so čitali dr. Mandičev članek, je stvar jasna, a svoje ljudi bo „Slovenec“ tudi le tako dolgo farbal, dokler se ne bo pogreznil v lastnem blatu.

Ladija — Zvon. Prejeli smo: Dne 21. avgusta t. l. se razdeli tržaško-goriška slovenska armada v 2 velika oddelka. Vsak izmed teh krene svoji poti, a vendar jima bo cilj isti: prenesti moralne pomoči in duševne hrane dvema slovenskima trdnjavama: „Ladiji“ v Devinu in „Zvonu“ na Opčinah.

Ladija si oskrbi tega dne nov okrasek, ki jej bo lepšal in dičil neznost in brdkost, „Zvon“ pa bo obhajal 20-letnico svojega „vltija“. — — — 2 oddelka, 2 poti, a jeden cilj! — — —

21. avgusta zahrka in zaprha dim iz širokega, sajastega žrela naročene ladije, pripravljene na odhod po neizmerni morsk planjavi. Kam pa je namenjena, ladijca cenjena?

Po širni gladini, tja proti svoji sestrici, ki so jej dali pri rojstvu dokaj nežno in dražestno ime „devinska Ladija“.

Kaj pa ukrcajo na ladijo ki pojde v obiske?

Kaj prinese

„sestra sestri v dar?“

Dvospolno srce: žensko in moško; srce, ki z vročo ljubavjo do vrlih Devincev in pravo požrtvovalnostjo prinese devinski „Ladiji“ podpore in pomoči; a ta pomoč in ta podpora naj bo izdatna in krepka.

Na ta način jej postanejo „jambori“ debelejši in višji, kažoč svojim udom le navzgor in naprej, da bo lažje rezala valove.

Ta gmotna in moralna hrana, ki jo prinese ta dan „Ladiji“, pomnoži jej ugled, ponos in — zavest, da je na prvi poti do napredka, luči, izobrazbe in omike, ki je toliko potrebna in koristna narodu našemu.

Da se vse to lažje udejstvi, kličem vsem, ki jim bije srce za blaginjo naroda:

„Bratje, Ladijo otmino, njej podpore prinesemo!“

— — — — —
Na nasprotni strani, kake 3 in pol ure oddaljen od „Ladije“, „zvonil“ bo Zvon (istega dne) svojo 20-letnico.

Prepričan sem, da ne bode „Zvon“ dražil, ne nadlegoval svoje sestrice se „zvo-nenjem“, ker je preveč oddaljen od nje.

Gotovo je, da, kar je naroda od Proseka proti Gorici, bo hitelo vse „na krov“ Ladije, a kar ga je od Proseka proti Trstu, pa pojde poslušat „Zvona glas“. Tržačani pa, katerih je dan danes „kot snopov za ženjicami“, ponesejo nekaj narodne „sape“ Ladiji na pomoč, a nekaj kosov „vrvi“ pa Zvonu. Saj je — — —

„Zvon večkrat zvonil
in narod budil;
on s pesmijo svojo
„delil je odgojo“,

ter dajal poguma in tolažbe dvigajoč „po-trtega duha“.

Pridite si torej po tolažbe proti vsak-danjim srčnim ranam, po poguma „v življenja teškem boju“.

S tem prinesete tudi Opencem po-guma in tolažbe, a „Zvonu“ materialne in moralne podpore. Saj Vam je znano

„Da Zvon potrebuje „prav močnih vrvi, „ker ž njimi za narod „on boljše „doni“.

N.

Za slavnost v Devinu. — Društvo „Adrija“ v Barkovljah si je že zagotovilo primeren parnik za vožnjo v Devinu na veliko tamošnjo slavnost. Če kateri, so ravno Barkovljani v prvi vrsti poklicani, da se vdeležijo slavnosti v Devinu.

Kakor Devin tako je tudi barkovljan-ska obal prva čuvarica našega morja in zato tudi — kakor klasična devinska tla — izpostavljena neposredno sovražnemu va-lovju. Zato smo uverjeni, da se vse, kar je v Barkovljah zavednega, pridruži Adrijasem, da si potem v Devinu obojestranski čuvarji našega morja stisnejo roke s prisrčno ne-zlomljene zvestobe v borbi, da čim prej pride čas, ko bomo mogli vsklikati: sinje morje — si slovansko!

NB. Parnik odpluje iz Barkovej točno ob 1 uri in pol pop., iz Devina pa ob 10. uri zvečer. Listki so na prodaj v podružnici knjigarne Josipa Gorenjca v Barkovljah.

Ker je število listkov zelo omejeno, naj se požurijo oni, ki se želi vdeležiti tega izleta po morju.

Za učitelje. Naučno ministerstvo je izdalo odlok, ki določa, da vštejejo v služ-beno dobo suplentom glavne počitnice dva meseca v šolskem letu, ako dve leti zapo-redoma služijo. To pa zato, da morejo de-lati usposobljenosti učiteljski izpit, h kate-remu bodo pripuščeni samo oni, ki so službovali po zakonu kakor učitelji 24 mesecev.

Velika vrtna veselica pevskega dru-štva „Iirije“ od Sv. Jakoba v nedeljo dne 21. t. m. obeta biti ena najlepših, kar jih je dosedaj priredilo imenovano društvo. Na vspredu so same nove skladbe znanih slo-vanskih skladateljev. Kakor prve točke bo proizvajal mešani zbor „Iirije“ Adamičev: „V gozdu“ in Slavjanskega: „Ej uhnjem“. Moški zbor nastopi s tukaj že večkrat pe-timi: „Na dan“ in „Lahko noč“. Višek ve-selice pa bo proizvajanje Satner-jeve: „O nevihti“. Vilharjeva: „Od savskih bregov“, mešani zbor narodnih pesmi, zaključil pevski vspredu.

Med posamičnimi pevskega točkami bo proizvajalo godbeno društvo „Lira“ od Sv. M. M. Sp. godbene same slovenske ko-made. Po proizvajanju „O nevihti“ upri-zori „Lira“ bursko patrulo, na kar opozar-jamo slavno občinstvo, da se preveč ne „plaši“.

Saljiva pošta je pri nas že tako v na-vadi, da skoraj ni manjše veselice, pri ka-teri ne bi delovala. Si pač kaj radi naši ljudje dopisujejo preko mize. Razglednice bodo najraznovrstnejše.

Gospice pevke hočejo pa prispevati za šaljivo tombolo. Krasne dobitke so si že nabavile in prosijo, da gospodje prav pridno segajo po številkah. Nič se ne plašijo dela tudi malčki, ki bodo nabirali za Ciril-Me-toda. Vse staro in mlado bo delalo in se veselilo, na sl. občinstvu pa je da se v čim večjem številu udeleži veselice.

Ker bo torej v vsakem oziru preskrb-ljeno za zabavo in veselje, naj oni naši šentjakovski Slovenci, ki ne pojdejo na Op-cine ali v Devin, pridejo na to veselico! Začetek točno ob 5. uri popol. Na svidenje torej!

Škandal pri osebni blagajni južne železnice. Prejeli smo:

Dne 15. t. m. se je zopet dogodil škandal, ki ga ne morem zamočati. Moj brat, ki je bil pri meni v obiskih, se je hotel ob 6. uri zvečer povrniti k svojemu potniku, nahajajočemu se sedaj na strelnih vajah v Korminu. Samo ob sebi je umevno, da sem ga spremil na kolodvor, kjer se je podal takoj k blagajni in zahteval listek. Zahteval je (saj družega ne zna) v sloven-skem jeziku ter ob enem položil krono na deščico. Blagajničarko (kakor sem pozneje izvedel, čuje na ime „Kalb“) je pa to tako razburilo, da je začela nervozno (seveda po nemški) otepati, da ona ne vzame krone in da mora potnik prinesiti drobiža!

Misleč, da bo vsaj druga blagajničarka uljudnejša, se je podal k drugemu predalu. A glej: tu pa je starejša blagajničarka pos-kočila in velela svoji kolegini, da mora (moj brat namreč) prinesiti drobiža. In tako sta frajlici tudi tu odklonili potnika.

Ker je že bil skrajni čas za odhod vlaka, sem svetoval bratu, naj poskoči k tobakarici in res tam je dobil drobiža. Potem se je podal zopet k blagajni. Jaz pa, radoveden, kako se postopa z drugimi potniki, sem opazoval in videl, kako so polagali po 1 krono, 5 kron itd. Tako je ravno pred mojim bratom prišel na vrsto neki dobrovoljec in položil krono, ki jo je „gospica“ vzela brez vsacega prigovora.

Sedaj pa vprašam upravo južne želez-nice, s čim opravičuje tako dvojno mero, ki jo uveljavljajo njeni organi nasproti pot-nikom te in one narodnosti?! Ali imajo nje

blagajničarke res pravico, na tak način šikanirati one potnike, ki so tako nesrečni, da umejo le slovenski jezik?! To je neču-veno tem bolj, ker bi bil imel v tu nave-denem slučaju vojak gotovo velike sitnosti, ako bi bil — po krivdi blagajničarke — zamudil vlak! Ali pa morda ta slavna južna železnica sploh ne reflektira na slovenske potnike?! Potem pa naj bo vsaj toliko poštena, da razglasi to javno!

Tržaška mala kronika.

Habitue zapora. Predsinočnjem se je v ul. Pozzo bianco nekemu brez najmanj-šega razloga zljubilo razžaliti stražo, ki je opravljala tam službo, in jo kar apostrofi-rali z besedami: „Vi ste osel, pojdite za-klje nosit!“ Seveda je bil dotičnik aretiran. Čudni kavelj je Ivan Steska, star 45 let, iz Trsta, nekdanji mizar, mož, ki je grdo za-pisan pri policiji, ker je prebil najmanj po-lovico svojega življenja po zaporih.

Tatvine na ladji. Ko se je parnik „Clis“ Avstrijske plovbene družbe nahajal v Puli, sta iz ladje izginila kuhar Marij Susan, star 21 let iz Voloske in kurjač Josip Ke-resič je bil včeraj aretiran v ljudskem pre-nočišču v ul. Gaspare Gozzi, dočim je bil Susan aretiran na krovu parnika „Laura“, na kateri se je bil vkrcal.

Loterijske številke, izžrebane dne 17. avgusta:

Praga 41 55 49 46 85
Lvov 10 86 25 23 53

Koledar in vreme. — Danes: Helena ces. — Jutri: Ludvik Tol. šk.

Temperatura včeraj ob 2. uri popoldne + 28° Cels. — Vreme včeraj: oblačno, megleno, pop. lepo.

Vremenska napoved za Primorsko: Spremenljivo s posamičnimi padavinami. — Zmerni vetrovi. Hladno. Morebitni zapadni vetrovi z naraščanjem temperature.

Društvene vesti.

Pevsko društvo „Iirija“ naznanja vsem pevcem in pevkam, da bo nočjo skupna pevska vaja za veselico, ki se bo vršila v nedeljo, dne 21. t. m. v „Kons. društvu“ pri Sv. Jakobu.

Tržaška gledališča.

MINERVA. Danes ob 8. uri in pol zv., željno pričakovana premijera slavne Bize-tove opere „Carmen“. Glavne uloge so ta-kole razdeljene: „Carmen“ Lina Barbieri, „Micaela“ Giuseppina Alba, „Don Josè“ Edigido Ceneo, „Escamillo“ Riccardo De-franceschi in „Zuloaga“ Molinari. Dirigira maestro Bartoli.

Nar. del. organizacija.

Gostilniška in kavarniška zadruga članov N. D. O. vljudno vabi vse tov. nadzornike k zelo važni seji danes dne 18. t. m. ob 8. uri zvečer. Gre za priprave k rednemu občnemu zboru, ki se bo vršil v nedeljo dne 28. t. m.

DAROVI.

— Karlo Merkuža daruje K 5 za dr. sv. C. in M. kod ostanek od vstopnice pre-povedanega izleta v Pulo.

— Za moško podružnico sv. Cirila in Metoda je poslalo županstvo iz Po-virja K 40. — Živelj! — Denar hrani uprava.

— Mesto razsvetljuje na predvečer 80-letnice Nj. V. daruje g. Rajko Kotnik za

Dober kavni pridatek — dober zvretak.

— Ako nam zajutrkovalna kava ne diši, menimo, da moramo takoj trgovca obdolžiti, da nam je dobavil slabo zrnat kavo. — Ta slučaj pripeti se pa le redko-kedaj; največkrat se gre za uporabo manj dobrega kavnega pridata in za torej je po-trebno, da se tudi na izbero kavnega pri-datka obrača največjo pozornost.

Ravno najboljšje je zadosti dobro za naš in naših domačih želoдец.

Med kavnimi pridatki zasluži „pravi“ Frank:“ z kavnim mlinčkom iz zagrebške tovarne našo najtoplejšo priporočbo.

Potujete ???

Dovolite en nasvet: Pogledjte si pred odhodom na novo dospelu izbiro ženskih torbic, novčark in vsak. kovčegov v domači trgovini

Ivana Rucker, ul. Nuova 29

Za ženske! Klobučnice! za moške

NEZASLIŠNO visoke eno imajo večkrat tkanine za moške in dame. Tou se izognete, če naročite neposredno pri tržaki tkanin. Zatorej zahtevajte, da se vam brezplačno dopolnje moja bogata kolekcija je-senskih in silniskih vzorcev. Trgujem le s produkti I. reda in s pr. italij. sezije. — Razp. št. 103, av. Slezija. Franz Schmidt, Jägerndorf 103, av. Slezija.

Dobroznana trgovina
Bertoli & Sbuelyz
Trst, ulica Barriera vecchia I in 2
si usoja naznanjati slavnemu občinstvu, da je prevzela na svoj račun
veliko prodajaln. manufakt. blaga
EX GIUSEPPE CARIS.
Ob tej priliki sti te dve bližnji prodajalnici preskrbljeni z blagom v velikanski mno-žini. Posebni oddelki in zaloge perila, platna, trliža, blaga za pohištvo, suk-nene in čipkaste zavese, vse posteljne potrebitine ter preproge za sobe in hodnike
Velikanska izbira blaga za ženske, Cefir, Panama, Perkal in vse drobnarije, po zelo nizkih cenah in brez vsake konkurence.
Velika naročila vsakovrstnega blaga za nastopno sezono.
Za mnogobrojen obisk se priporoča trdka BERTOLI & SBUELYZ.

MIRODILNICA Gius. Macorin, Trst
Piazza Carlo Goldoni 6.
Zaloga barv, povlakov, olja, čopičev
Prah za skisano vino.
Specijaliteti: prašek za odebeljenje živali; fluid za okreptanje.

Svarilo!
Prosimo spoštovana gospodinja, ne zahtevajte pri nakupu kar na kratko zavitek ali zabojček „cikorije“, temveč določeno znamko:
„Franck“
da imate zagotovilo za vedno jednako in najboljšo kakovost. — Pazite pri tem na te varstvene znamke in podpis, kajti naše zamotanje se v enakih barvah, papirju in z podobnim natisom ponareja.

a. Kaw. X 4457, 2:7 II W W.

Angelini & Benardon
TRST, ulica San Nicolò 13
Uvoz in izvoz
orožja in streliva
Na željo se pošljejo ceniki zastonj in poštuline prosto.

Lastna delavnica.

POHIŠTVO SOLIDNO : in : ELEGANTNO
PO ZMERNIH CENAH
RAFAELE ITALIA
TRST - VIA MALCANTON - TRST

Zrebanje se vrši neprekinjeno dne 8. oktobra 1910 ob 8. zveč.
loterije podp. društva c. k. policijskih uradnikov
Srečka stane 1 K in njih udov in sirot Srečka stane 1 K
I. glavni dobitok 30.000 kron
Dunaj, Schottenring 11 (polieljaka direktorja) Srečke je dobiti v vseh menjalnicah, loterijah in trafikah.

R. Gasperini, Trst
Telefon šte. 1974. SPEDITER Via Economo št. 10
Prevozno podjetje
o. kr. avstrijskih drž. železnice
Sprejme razcarinjane kakoršnegasbodi blaga iz mitnic, dostavljanje na dom.
POŠILJATVE, POTEGA KOVČEGOV. NAJDOGODORNEJŠE CENE.
Zastopstvo trdke „CEMENT“
Tovarna cementa „PORTLAND“ v Spljetu.
PRODAJA NA DRIBNO. CENE BREZ KONKURENCE.

C. M. družbo (moško poddr.) 60 stot., g. T. M. v isti namen K 1. — Denar hrani uprava.

Vesti iz Goriške.

Užitina na Goriškem. Na Goriškem se je pred petimi leti pobirala užitina potoma dacarjev, oziroma je isto prevzela na dražbi veletrdka Gorup. Leta 1905 pa je prevzela financa pobiranje užitine v svojo upravo.

Sprvega se je govorilo, da bo financa pobirala le pol leta, po preteku te dobe, da bo držala le prvo leto. In tako se vleče leto za letom, dosedaj že celih pet let, da moramo krčmarji in posestniki velikokrat plačevati še od droži.

Ako je c. kr. financa obdržala užitnino v svoji upravi le iz namena da poskusi in se prepriča, koliko užitina nese v tem ali onem okraju, menili bi, da v petih letih bi bila lahko prišla do tega spoznanja in užitnino prepustila eni ali drugi tvrdki ali deželi v zakup.

Krčmarji in prijatelji! Privedimo shod in udeležimo se ga v čim večem številu! Na tem shodu zahtevamo, da opusti financa pobiranje užitine in jo izroči nemu ali drugemu v zakup, da se tako otresemo tega finančnega pritiska. Več krčmarjev.

Iz Oseka. — Dne 21. t. m. hoče naše „Bralno društvo“ pokazati, da ne spi, kakor bi hoteli trditi njega nasprotniki, ampak da živi in deluje. Po njegovi inicijativi nastopijo razna sokolska društva s telovadbo, a potem bo ples za društvo in vabljeni goste. V interesu stvari prosimo sosedna društva, da to uvažujejo.

Razpisane nižje službe pri dež. norišnici. Kakor smo že na kratko omenili, je goriški deželni odbor razpisal med drugim tudi več mest strežnic in strežnikov. Prošnje je vlagati na dež. odbor do konca avgusta.

Danes smo v položaju, da podamo onim, ki nameravajo prositi za taka mesta, nekoliko podrobnih pojasnil, ki jih posnemamo iz dotičnega statuta.

Tam je določen bolniški nadstrežnik in ena bolniška nadstrežnica s primernim številom strežnikov in strežnic.

Za upravo službo: en uradni sluga. Za hišno službo: en vratar, ena ali več oseb prideljenih garderobi in en sluga. Za kuhinjsko službo: en kuhar, ena kuharica in kuhinjska dekla po potrebi. Za pralnico: ena predstojnica perila in perice po potrebi.

Pomožno osebje se sprejme potom službene pogodbe na dan, teden ali mesec. Nadstrežnik in nadstrežnica imata v obče neposredno nadzirati osebje. Njih služba je urejena glede podrobnosti v posebnem službenem pouku. Strežništvo, všteti nadstrežnica in nadstrežnica, izbere ravnatelj norišnice, kar mora prijaviti dež. odboru v potrditev.

Statut določa, da pri izbiranju strežnikov obeh spolov, je dajati prednost, z ozirom na potrebo, da se odkaže umobolnim primerno delo, izkušenim in inteligentnim poljedelcem, katerih poštenost in značaj sta znana; v drugi vrsti se daje prednost izkušenim krojačem, čevljarjem, mizarjem, kovačem itd.

Od uradnega sluga se zahteva, da zna čitati in pisati in govoriti v deželnih jezikih. Od oseb, prideljenih garderobi, od sluga in od vratarja zavoda se zahteva znanje obeh deželnih jezikov.

Nadstrežnik in nadstrežnica sta stalno nameščena in prejmeta letno plačo 1500 kron.

Strežniki in strežnice pa se sprejemajo na podlagi službene pogodbe.

Vratar garderobe, uradni sluga, sluga in kurjači so enakopravni z deželnimi slugami.

Kuhar in kuharica in predstojnica perila se sprejemajo po pogodbi.

Nižje kuhinjsko in osebje za pralnico se sprejema po potrebi proti mesečni ali tedenski plači.

Sicer so za sedaj razpisane samo službe strežnic in strežnikov, vendar, ker se razpišejo še ostala nižja mesta bržkone že v kratkem, se nam je zdelo potrebno nanje opozoriti naše ljudi, ki reflektirajo na dotična mesta.

Ravnatelj in zdravnik-primarij sta bržkone že predlagana v imenovanje; dve službi zdravnikov-sekundarijev pa sta ravno kar razpisani, kakor smo pred par dnevi že priobčili na tem mestu.

Vesti iz Istre.

Iz Boljunca se nam poroča, da se v nedeljo vdeleže pač državni poslanec prof. Mandić ter dež. posl. Pangerc in Valentič blagoslovljenja nove šole, ne bo se pa vršil shod, kakor je poročal naš dopisnik v včerajšnji „Edinosti“.

Druge slovenske dežele

Na kljuki se je vjel. Pri zgradbi Josip Kustelj-nove vile na Vrhniki je dne 12. t. m. zdrsnil raz strehe krovce z eternitom ter priletel na ob kapu napravljen oder s tako močnim sunkom, da se je slabo napravljen in z eternitom obložen oder podrl. Krovce bi bil padel z visočine 12—15 metrov, a je za srajco obvisel na kljuki za strešne zlebove. Na obupen klic so delavci

hitro pristavili lestvo, po kateri se je rešil gotove smrti.

Gospodarstvo.

Zagrebski parni in umetni mlin. — Na izredni glavni skupščini dne 14. t. m. je bilo jednoglasno sklenjeno, prekolekovati v prometu se nahajajočih 7500 delnic po K 33 1/3 na K 20 in izdati 13.500 novih delnic po K 100 (ki se zamorejo event. zložiti skupaj po 5 ali 10 kosov (katere prevzame v popolnem obsegu gospod Vinko Majdič, mlinski veleindustriec v Kranju).

Dosedanja ravnateljstva in nadzorovalni odbor sta resignirala in so bili na to jednoglasno izvoljeni gg. Franjo Arnold, Vinko Majdič sen. in Vinko Majdič ml. v ravnateljstvo, gg. Anton Huber, dr. Alojz Homann (Dunaj), Franc Majdič (Jarše), Peter Majdič (Celje) in dr. Lav. Mazzura v nadzorovalni odbor.

MALI OGLASI. MALI OGLASI se računajo po 4 stot. besedo. Mastno tiskane besede se računajo enkrat več. Najmanjša pristojbina stane 40 stotink. Plača se takoj ins. oddelku.

Pozor krčmarji! Da se prepričate, kupite istrsko črno vino, samo v zalogi v ulici Media šte. 11 po zelo zmeranih cenah — M. Korlevič. 1340

Išče se izurjenega čevljarja, ki bi prevzel delo na svoj račun. Via Economio šte. 5, vratar. 1351

Najfinejši Portlandski cement in hidravlično apno (Roman) se vdobi pri Marini LUXA na Proseku. 1055

Proda se po nizki ceni hiša z 2 nadstropji 8 prostorov in klet, 200 kvad. m. zemlji. Pri hiši pitna voda. Lep prostor za gostilno ali prodajalno jestvin. Za obvestitev obrniti se je na Antona Kreševič, Sv. M. M. zgornja št. 10.

Gostilna pri sv. Jakobu, prostora za 300 oseb, s celim komfortom, odda se po ugodni ceni 1000 kron. Najemnina 1200 kron. Gostilna je pripravna za društvene sestanke. — Pojasnila daje Collersich, Kavarna Corso od 9.—11. in 3.—6.

Josip Gorjanec, krčmar v Gorici na Kornu v palači gospoda grofa Attemsa, priporoča slavnemu občinstvu svojo dobro upeljano gostilno. Toči bela, briska, in vipavska vina, črna, furlanska in kraški teran. Vsaki čas sveže pivo, mrzla in gorka jedila. Tujcem je prenočišče na razpolago in hlevi za živino. — Postrežba točna, cene zmerne. 1250

Mihael Pernarčič, Trst, ulica Romagna 16, stavbeni in umetniški mizar, izvršuje vsakovrstne specialitete za notranje in zunanje uredbe v stanovanjih, pisarnah itd. Cene zelo zmerne. Priporoča se vsem Slovanom. 755

Odvet. pisarna Dr. Gregorina in Dr. Slavika išče pisarniš. vajenca.

Brizgalnice raznih vzorcev. — Popravki z največjo natančnostjo in jamstvom se izvršujejo v mehanični delavnici inštalacij kakor tudi vode in plina G. Simsich & A. Boschin Trst, Via Rossetti 5, Telefon 133, rim. IV.

RUDOLF SCHULTZE IZ BERLINA koncesijonirani zobotehnik :: Via Massimo d'Azeglio 4, II. nad. bivši asistent zobozdravnika dr. Saklerja. UMETNI ZOBJE PO NAJNOVEJŠI MODERNI TEHNIKI. JAMČI SE ZA PERFEKTNO IZVRŠITEV. Zmerne cene z ozirom na razmere manj posedujočih slojev. POPRAVKI SE IZVRŠUJEJO V DVEH URAH. — SPREJEMA OD 9—1 IN 3—7.

Velike nove prodajalnice pohištva in tapetarij :: Paolo Gastwirth :: TRST, ul. Stadlon št. 6 - Telefon 22-85 (hiša gledališča Fenice) Dva oddelka: Fino pohištvo — Navadno pohištvo. Cene zmerne. Bogata izbira izbira popolnih sob od 300 do 4000 kron. Jedilne sobe. Sprejemne in kadilne dvorane v najnovejšem slogu. — SPECIJALITETA: Železno in medeno pohištvo. Bogata izbira vsakovrstnih stolic. — Popolne opreme in posamezni deli.

Dva dijaka ali dve dijakinji sprejme na stanovanje in hrano poštna družina v Trstu. Kje? pove Ins. odd. Edin. 1283

Gospodar. in konsum. društvo v Lokvi na Krasu, da svojo prodajalno z mešanim blagom v najem. Pogoji pri načelstvu. 1336

Prodajalna slanine: In: delikates z buffetom Alojzij Kranjc, Trst ulica Sanità 22 (vogal ulice S. Giorgio 5)

Pivo Dreher, uležano in Kaiserjevo. Španska vina iz The Continental Bodega Company. — Dezertna vina bela in rdeča iz kleti princa Lichtensteina v Feldsburgu in grofa Lantierija v Vipavi. Vsaki dan kuhana gnjat, stanjelska gnjat in raznovrstne slanine. Sveže surovo maslo iz planin in izbran sir.

Český hostinec v Terstu Alla Meridionale Češka gostilna v Trstu

GOSTILNA N. D. O.

ki jo sedaj vodi g. HENRIK KOSIČ je popolnoma na novo preurejena in po najmodernejšem slogu slikana. Točijo se različna pristna vina. Ob vsakem času se dobijo gorke in mrzla jedila. Gostilna je otvorenja vsako soboto in nedeljo do 1. ure poplunoči.

LASTNA HIŠA: Trst, ulica Romagna 16, stavbeni in umetniški mizar, izvršuje vsakovrstne specialitete za notranje in zunanje uredbe v stanovanjih, pisarnah itd. Cene zelo zmerne. Priporoča se vsem Slovanom. 755

Največje narodno spedijsko podjetje na Kranjskem JOSIP SKERLJ Ljubljana, Dunajska cesta 29 (ex Bavar. dvor) se priporoča za vsa v spedijsko stroko spadajoča naročila, katera izvrši točno in solidno po najnižjih cenah.

ANTON SKERL mehanik, zapriseženi zvedenec TRST, Carlo Goldonijev trg šte. 11 Zastopnik tovarne koles in motokoles „Puch“

Zdravljenje: krvi Čaj „Tisečerni cvet“ (Miličflori) Čisti kri ter je izvrstno sredstvo proti onim slučajnim če peče v želodcu, kakor proti slabemu prebavljanju in hemeroidam. Jeden omot za zdravljenje stane 1 K ter se dobiva v odlikovani lekarni PRAXMARER - „AI DUE MORI“ Trst (mestna hiša) Telefon 377 Poštne pošiljave se izvršujejo takoj in franko, ako se doplačje Krou 1-10.

CANTI JUGOSLAVI Iv. Kušarja se dobivajo v „Slovanski knjigarni in trgovini papirja“ JOSIP GORENJEČ, Trst, ul. Valdirivo 40. Knjiga stane broš. K 3. lično v platno vezana K 4

Bogomil Pino : bivši urar v Sežani : ima svojo novo PRODAJALNICO: UR - - v TRSTU - - ulica V. Bellini 13 (nasproti cerkvi sv. Ant. nov.) Usakovrstne verižice PO TOVARNIŠKIH CENAH

ALBERT FINZI & Co. TRST Via Paduina šte. 5. Glavno zastopstvo in zaloga: parnih mlinov „Hungaria“ iz Budimpeste, „Podravina“ iz Gjurjevaca in „Gisela“ z Virovitice, moke, otrobov, in drobnih otrobov, špeha, masti

Velika zaloga koles RUDOLF RÖTL

TRST, ul. Acquedotto 21. Telefon 1238 Zaloga koles Peugeot, Waffenfennrad, Standard od 150 kron naprej. Pnevmatiki in potrebščine.

Mehanična delavnica. Hitra postrežba Cere zmerne.

UMETNI ZOBJE Plombiranje zobov

Izdiranje zobov brez vsake bolečine Dr. J. Čermák V. Tuscher : zobozdravnik : koncesij. zobni tehnik TRST ulica della Caserma št. 13, II. n.

VILA EPOS

BLED—MILNO blizu hotel Petrana se vsled smrti posestnika prodaja

dne 27. avgusta 1910 ob 3. popoldne na licu mesta potom prostovoljne javne dražbe. Pojasnila daje: D. REPE, BLED.

Podpisana si dovoljuje naznaniti slavnemu občinstvu, da se je s 1. julijem 1910 preselila: s svojo dobroznano trgovino z cveticami in pogrebnimi predmeti iz svoje vile: : : : v hišo št. 400 (pri gostilni „pri Mičelu“) na Opčinah — Tu ima svojo prodajalno in zalogo vseh potrebnih predmetov za pogrebe velike naše tvdke v Trstu, po zelo nizkih cenah. Vrhu tega imam na izbero umetne cvetlice za birmo, sv. obhajilo poroko in plese, istotako veliko zalogo pravih voščenic sveč z kroni klg. — Udana JOSIPINA ud. CAPELLAN.